SVOBODA СВОБОДА

UKRAINIAN DAILY — УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

Пам'ятаймо про Україну!

VOL. CII. No. 121. JERSEY CITY and NEW YORK, WEDNESDAY, JUNE 28, 1995. CENTS 50 ЦЕНТІВ ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК СЕРЕДА, 28-го ЧЕРВНЯ 1995 р. Ч. 121. РІК CII.

ВОЛЕЮ ЧИТАЧІВ „СВОБОДА" ЗАЛИШАЄТЬСЯ ЩОДЕННИКОМ!

До Шановних членів УНСоюзу і читачів щоденника „Свобода"!

Минулі Річні наради Головного Уряду Українського Народного Союзу, що відбулися в травні цього року, розглянули потребу обмеження видатків на різноманітну братську діяльність нашої установи.

Особливу увагу звернено на проблему великих та постійно зростаючих коштів союзових видань, які від довгих років вимагали значної фінансової підтримки. Тому на цих нарадах затверджено пропозицію Екзекутивного Комітету, щоб звернутися прямо до читачів „Свободи" за їх рішенням, чи бажають далі одержувати „Свободу" як щоденник, і є готові як члени УНС платити 75 дол. річно, або 100 дол. річно, як нечлени, чи може воліють бачити „Свободу" тижневиком і тоді передплата могла б виносити 40 дол. для членів чи для 60 дол. нечленів.

В останньому тижні травня цього року вийшов запитник до всіх читачів „Свободи", про що кожного дня інформував щоденник. Реченець, до якого треба було запитник повернути, встановлено на 19-го червня ц.р. Екзекутивний Комітет приймав запитники ще до п'ятниці, 23-го червня, коли запросив контролера мгра Івана Винника і почесного члена Головного Уряду Володимира Сохана, щоб вони провели повну перевірку одержаних запитників. Побіч друкуємо звіт із їх перевірки запитників „Свободи" та разом з тим складаємо подяку цим двом членам Головного Уряду за їх труд і посвяту часу у виконанні цього завдання.

Згідно з вислідом підсумовання одержаних запитників, „Свобода" залишається надалі щоденником, бо 60 відсотків відданих голосів бажають одержувати щоденник. Екзекутивний Комітет УНСоюзу щиро вдячний тим 4,860 передплатникам, які відгукнулися і заявили про свій вибір. Також велика подяка належиться численним передплатникам, які не тільки переслали свій вибір, але й долучили до нього чек на суму 40 чи 75 дол. і більше, без огляду на те, до якого реченця є вирівняна їх теперішня передплата. Цим вони дали доказ, наскільки їм дорогий щоденник, як вони його шанують і бажають надалі одержувати.

В наступні тижні адміністрація „Свободи" буде упорядковувати одержані передплати і тому просимо про Вашу терпеливість. Разом з тим інформуємо, що від серпня ц.р. всі члени-чоловіки — передплатники „Свободи", будуть платити передплату до адміністрації „Свободи", а не із забезпеченевими вкладками, як це було досі. Члени, передплата яких вигасне у липні ц.р., дістануть повідомлення платити передплату в серпні вже безпосередньо до адміністрації „Свободи". Таку саму систему будемо вживати в наступних місяцях.

Екзекутивний Комітет УНСоюзу

ЗВІТ ІЗ ПЕРЕВІРКИ ЗАПИТНИКІВ „СВОБОДИ"

В. Сохан і мгр. І. Винник під час перевірки запитників.

На прохання Головного Екзекутивного Комітету УНСоюзу ми провели 23-го червня ц. р. у приміщеннях Головної Канцелярії УНС перевірку виповнених запитників у справі дальшої долі щоденника „Свобода", що їх отримала Головна Канцелярія від передплатників „Свободи". Ці запитники передала нам для перевірки Оксана Тритяк, яка на доручення Екзекутиви відкривала одержані коверти із виповненими запитниками, їх впорядкувала та підраховувала.

На підставі запропонованих нам упорядкованих запитників та точних підрахунків висловлених ними голосів за кожний окремий день, ми ствердили, що від 31-го травня до 23-го червня 1995 року Головна Канцелярія отримала 4,860 виповнених запитників. У цьому числі запитників віддали свої голоси за щоденником „Свобода" 2,892 передплатники, за „Свободою", як тижневик — 1,642 передплатники, а 326 запитників не були повністю виповненими так, щоб можна було встановити, за що голосували ці передплатники, серед яких були і такі, які виявили бажання припинити їм висилку „Свободи".

Підсумовуючи виповнені запитники у відсотковому відношенні, із 4,860 голосів за щоденник віддали голоси 60 відсотків, за тижневик — 33 відсотки, а 7 відсотків не виявили ясно свого бажання–голосу про дальшу долю їхньої передплати „Свободи".

Іван Винник,
головний контролер УНСоюзу

Володимир Сохан,
почесний член Головного Уряду УНСоюзу

ДЕЛЕҐАЦІЯ КИТАЮ ВІДВІДАЛА УКРАЇНУ

Київ (УНІАР).— У п'ятницю, 23-го червня, прем'єр-міністер Китайської Народної Республіки Лі Пен прибув до Києва з дводенною офіційною візитою на запрошення Президента України Леоніда Кучми.

На летовищі в Борисполі Лі Пена, його дружину Чжу Лінь та членів офіційної делеґації Державної Ради КНР зустріли прем'єр-міністер України Євген Марчук з дружиною, міністер закордонних справ України Геннадій Удовенко, голова адміністрації Президента України Дмитро Табачник, міністер оборони Валерій Шмаров та інші офіційні особи.

Того ж дня китайську урядову делеґацію прийняв Президент Кучма. У зустрічі взяли участь керівники Кабінету Міністрів України. У Маріїнському Палаці відбулися переговори і підписання низки двосторонніх документів: спільного комюніке за підсумками візити, угоди про співробітництво в галузі охорони довкілля, обмінних листів щодо надання урядом КНР Урядові України безоплатної фінансової допомоги в сумі 8.5 мільйонів юанів, що становить приблизно один мільйон долярів.

Після церемонії підписання документів Євген Марчук та Лі Пен виступили з короткими промовами. Лі Пен підкреслив, що Україна є важливою европейською державою з великим потенціялом розвитку і відносинам та дружбі з нею Китай надає великого значення. Лі Пен висловив задоволення переговорами і надію, що двосторонні відносини між обома країнами будуть поглиблюватися.

Є. Марчук відзначив, що позиції обидвох держав з багатьох міжнародних, реґіональних та глобальних проблем співпадають, або є близькими. Завдяки досягнутим попереднім домовленням уже наступного року товарообіг між Україною і Китаєм зросте у 2-3

(Закінчення на стор. 4)

ТЕРОРИСТИ ХОТІЛИ ВБИТИ Г. МУБАРАКА

Аддіс-Абеба, Етіопія. — У понеділок, 26-го червня, відбувся атентат на президента Єгипту Госні Мубарака.

Коли авто єгипетського президента їхало, разом з колоною варти, вулицею етіопської столиці, дорогу їм перегородили два авта з п'ятьма терористами, а ще двоє атентатників стріляли з даху ближчого будинку. Однак жодна з куль не пробила броньованої лімузини президента.

Президентська варта у відповідь на напад відкрила вогонь, у висліді троє терористів, а також один етіопський поліціянт загинули, поранено одного з охоронців Г. Мубарака.

Г. Мубарак

Президент Єгипту відмовився взяти участь у праці конференції керівників африканських держав і того ж дня повернувся літаком у Каїр. На летовищі його зустрічали сини Алаа і Гамаль та спеціальна антитерористична поліційна формація.

Дотепер здійснено вже два атентати на Г. Мубарака. Обидва були організовані ісламськими екстремістами, які проголосили священну війну світському урядові Г. Мубарака, звинувачуючи його у зневазі до ісляму і в американізації єгипетського суспільства.

Як відомо, Г. Мубарак багато років сприяв встановленню миру з Ізраїлем, і саме це викликало ненависть до нього з боку екстремістів, які є певні, що він зрадив арабські інтереси.

В Україні
(з інформацій УНІАР)

Загроза епідемії холери

ОДЕСА. — Тут виявлено хворих на дизентерію та гепатит "А". Існує небезпека проникнення епідемії холери з Миколаївської области, де виявлено 10 хворих на холеру. Ще три хворих виявлено в Маріюполі.

Процес ратифікації договору України і Европейського Союзу розпочався

КИЇВ. — Пресовий центр Міністерства закордонних справ повідомив, що угоду про партнерство і співробітництво України з Европейським Союзом першою ратифікувала Великобританія. На вечірньому засіданні 8 червня ратифікувала цю угоду Палата Громад, а Палата Лордів ратифікувала її ще 18-го квітня. Формальним актом завершення дій обох палат стане рішення Таємної Ради, яке буде ухвалено 28-го червня.

Українська наука інтеґрується у світову

КИЇВ.— Тут відбулися міжнародні академічні читання, організовані Міжнародною Академією Наук вищої школи (МАН ВШ) та Міністерством Освіти України (МОУ). Це другі академічні читання такого рівня (перші були минулого року у Санкт-Петербурзі), у яких взяли участь200 фахівців, серед яких 45 академіків, 68 професорів і докторів наук, які представляли 12 делеґацій. Мета читань— не втрачаючи минулих надбань і здобутків, інтеґруватися у світовий освітянський простір, об'єднати зусилля громадських наукових структур, державних інститутів і органів керівництва вищою школою різних країн.

Підтримують підприємців

КИЇВ. — Агентство ЗСА з Міжнародного розвитку оголосило конкурс на присудження трьох грантів для розвитку і зміцнення українських груп підтримки бизнесу в реґіональних центрах Львові, Одесі, Харкові (проєкт "Нюз Бінек"). Кожний із названих реґіонів отримав отримав один грант. Основним завданням груп підтримки бизнесу є сприяння розвиткові малого та середнього підприємництва шляхом надання їм технічної допомоги, підготовки персоналу, проведення досліджень щодо сучасної практики бизнесової діяльности. Ці торги відкриті для участи всіх українських неурядо-вих організацій, діяльність яких безпосередньо пов'язана з наданням відповідних послуг підприємцям, які добре розуміються на проблемах розвитку приватних підприємств у трьох вищезгаданих реґіонах.

Україну чекають важкі часи

КИЇВ. — Представник фонду "Карнеґі" Адерс Ослaнд зазначив, що Україні вдалося подолати багато труднощів і досягти успіхів у реформуванні економіки, але найважчий час для України ще попереду. За словами Осланда, програма стабілізації часто "пробуксовує" через півроку після початку її здійснення. Зірвати виконання стабілізаційної програми можуть неплатежі України російському "Газпромові" та аграрне лоббі, яке влітку домагатиметься від держави дотацій. Кредитів від західних країн у 1995 році Україна може отримати приблизно 5 більйонів 838 мільйонів долярів.

СБУ захищає державні секрети

КИЇВ. — На засіданні колеґії Служби Безпеки України обговорено заходи щодо підвищення ефективности оперативного супроводження державних програм, спрямованих на реформування економіки, подолання кризи та економічну стабілізацію. Відзначено, що в межах своєї компетенції СБУ займається супроводженням заходів зі стабілізації і реформування фінансової і банківської систем, запобігання протиправним діям у сфері використання кредитів, валютних ресурсів, оподаткування, роздержавлення тощо. Колеґія вирішила спрямувати основні зусилля спеціальної служби на захист державних секретів в оборонно-промисловому комплексі та об'єктах науки і на розкриття механізмів зловживань у процесі приватизації. У засіданні взяв участь виконуючий обов'язки прем'єр-міністра України Віктор Пинзеник.

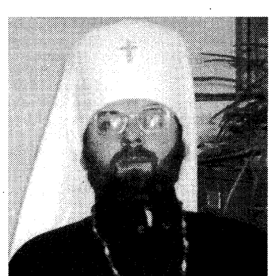
Достойний гість відвідав „Свободу"

Джерзі Сіті, Н. Дж. (О. Кузьмович). — До редакції нашого щоденника завітав Чернівецько-Буковинський Митрополит Данило, який на запрошення своїх вірних приїхав до ЗСА на два-три тижні, за які відвідає членів своєї церкви — буковинців в Ню Йорку, Клівленді та Чикаго.

Митрополит Данило відвідав „Свободу" та провів розмову з членами редакційного складу, інформуючи коротко про стан Української Православної Церкви на Буковині та з проханням цим шляхом передати привітання усім буковинцям, а благословення — усім вірную українцям, а особливо членам нашої редакції за гарну репрезентацію цілого українства та з бажанням, щоб ми і далі спільно будували Україну.

Митрополит Данило — Київського Патріярхату Української Православної Церкви — підкреслив, що в його митрополії триває прогрес у релігійному вихованні молоді та, інтелектуальне змагання, зокрема через виховання на теологічному факультеті при Чернівецькому університеті, що розвивається вже третій рік.

З не абиякою радістю він поінформував членів редакції, що коли очолив п'ять років тому митрополію, там був один священик. Сьогодні є 48 священиків і 100 церковних громад. Розуміється, потрібно певного часу на розвиток релігійного життя і силу Української Православної Церкви. З переконанням, що всі церкви повинні бути рівні та взаємно себе шанувати, Митрополит Данило відвідав у Ц. Бавнд Бруку Митрополита Константина та Архиєпископа Антонія і хоче також зустрітися з Владиком Всеволодом.

Митрополит Данило.

З побажанням радости усім членам редакції і вдоволення з їхньої праці Митрополит Данило, який приїхав у товаристві о. Володимира, попрощав нас окремим благословенням словами: „Хай 'Свобода' користується далі такою популярністю, яку вона має тепер!"

Для вірних, зокрема буковинців, Митрополит Данило повідомив ще число конта, на яке можна складати пожертви на розвиток семінарії і видавництва, зокрема теологічного факультету при Чернівецькому університеті, з підкресленням, що пожертви можна відтягнути від податків: Fund Patriarcij — 01-0-0049 74, Century Federal Saving Bank, Parma, Ohio.

Комуністи подолали реформістів

Київ (УНІАР). — Тут у середу, 21-го червня, на стадіоні "Арсенал" відбулося футбольне змагання українських парляментаристів між дружинами фракцій "Комуністи України" та групи "Реформи".

Як повідомив народний депутат України Євген Тодоров, змагання закінчилося перемогою комуністів з рахунком 2:1. За словами Є. Тодорова, він є тренером збірної дружини Верховної Ради України. На його ім'я прийшла телеграма від Державної Думи Росії: делеґація Верховної Ради України запрошується на матч-реванш між парляментськими дружинами України і Росії, який відбудеться 9-го липня у Москві на стадіоні "Динамо".

ВІДКРИТТЯ ВИСТАВКИ ТВОРІВ Я. ВИЖНИЦЬКОГО

Гантер, Н. Й. — Мистець Ярослав Вижницький запрошує на відкриття виставки своїх найновіших картин, яке відбудеться у неділю, 2-го липня, у власній галерії автора у Гантері. Виставка буде відкрита впродовж літнього сезону. Телефон для інформацій (518) 263-4507.

В АМЕРИЦІ

СЕЗОН КРАЙОВОЇ ГОКЕЙОВОЇ ліги 1994-95 закінчився великою несподіванкою для більшости любителів і прихильників цього спорту, коли то у суботу, 24-го червня, престижеву нагороду чемпіонів, чашу „Стенлі" вперше за своє 17-річне існування здобула гокейова дружина „Девилс" з Ню Джерзі. Під керівництвом тренера Жака Лемера дружина „Девилс" перемогла дітройтську дружину „Ред Вінгс" вислідом 5-2. Незважаючи на екстазу перемоги можна було відчути своєрідне гальмування виявів радости, що має свій початок у можливості перенесення дружини „Девилс" до іншого стейту з Ню Джерзі.

ПРЕЗИДЕНТ БИЛЛ КЛІНТОН знову стоїть перед проблемою, як йому бути? Тому 26 років він особисто переживав дилему правоти в'єтнамської війни включно з уникненням військової служби у тій же війні. Сьогодні справа , як і коли надати колишньому ворогові ЗСА повне дипломатичне визнання, це справа котру треба вирішувати йому як Президентові та думати про добро цілої країни. Політичні ризика цього рішення є ясними, одначе більшість його дипломатичних, військових, економічних і політичних дорадників уважають визнання В'єтнаму конечним, до цього також схиляються секретар Державного департаменту Воррен Кристофер, секретар Департаменту оборони Віллям Перрі та інші. Одначе сам президент Билл Клінтон має сумніви, щодо негайного вирішення цієї справи.

ОБОРОНА ЗАПІДОЗРІЛОГО у збомблені державного будинку в Оклагома Сити, Тимоті МекВея намагається представити його громадськості, як звичайну людину, що має людські почування та з гідністю служила своїй країні будучи у війську. Все це на екранах телевізії, щоб змінити думку загалу про нього, зокрема після того, як у своєму першому інтерв'ю для журналу „Нюз Вік" Т. МекВей заявив, що він є невинно оскарженим, бо про вибух в Оклагома Сити він довідався від стейтового поліцая, котрий його заарештував.

У СВІТІ

У ТРАВНІ минулого року Міжнародна комісія контролі за виловом китів (МКК), в яку входять понад 30 держав, прийняла рішення створити довкола Антарктиди китовий заповідник. Єдиною країною, яка не поставила під цим рішенням свого підпису, була Японія. А тепер, через рік, Японія вимагає від Комісії дозволу на вилов 50 китів. Цю вимогу члени Комісії рішуче відкинули, оскільки є дані, що Японія в цьому році вже виловила в Антарктиді щонайменше 330 китів. Щоб обійти існуючу офіційну заборону, японці полюють на китів під виглядом „наукових досліджень".

УВАГА – УВАГА
НОВА ПЕРЕДПЛАТА ЗА „СВОБОДУ"

Від дня 1-го липня ц. р. обов'язує нова передплата за щоденник „Свобода"

	Для членів УНСоюзу	Для нечленів
річна передплата	$75.00	$100.00
піврічна	$40.00	$60.00

До всіх передплатників-чоловіків, які досі платили передплату за „Свободу" водночас із забезпеченими вкладками.

Інформуємо, що почавши із серпнем 1995 року, чоловіки, члени УНСоюзу, які досі платили передплату разом із вкладками за забезпечення, будуть вносити передплату за „Свободу" до адміністрації газети так, як тепер платять жінки, чи передплатники англомовного тижневика.

За липень ц. р. передплата за щоденник буде ще включена у забезпеченевих вкладках. Від серпня ц. р. почавши, передплата щоденника буде відділена від вкладок, і передплату треба буде платити **безпосередньо до адміністрації газети** після одержання відповідного повідомлення.

Екзекутивний Комітет УНСоюзу

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, NJ 07302.

Svoboda: (201) 434-0237 UNA: (201) 451-2200

Бюро УНС у Вашінгтоні: (202) 347-UNAW; (202) 347-8631 (факс.)

Передплата на рік $55.00, на півроку-$32.00, на 3 місяці-$17.00. Для членів УНСоюзу $30.00 річно. За кожну зміну адреси-$1.00. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

Second Class Postage paid at Jersey City, NJ

Коли чаша терпіння переповнена

Невелике російське місто Будьонновськ, розташоване недалеко від кордону між Ставропільським краєм і Чеченською республікою, опинилося в центрі уваги російської і світової преси, зазвучало на хвилях етеру. До міста були звернені погляди стурбованого світу. Здавалося, що війні в Чечні стало тісно, і вона вихлюпнула за межі республіки, з новою силою розгорівшись уже на російській території, звідки і прийшла в гори.

У пам'яті наших читачів ще свіжа трагедія, коли група озброєних чеченців — коло 100 осіб — на чолі зі Шамілем Басаєвим заатакувала Будьонновськ і захопила понад 1,000 закладників, у тому числі пацієнтів міської лікарні і співробітників місцевої адміністрації. Спочатку чеченці не вступали в переговори і не висували ніяких вимог. Потім заявили, що напад на Будьонновськ є актом відплати за розв'язану Росією війну в Чечні і вони вимагають негайного виведення російських окупаційних військ з їхньої республіки.

Російський уряд вислав до Будьонновська спеціяльні військові частини, загони „Альфа" і „Омега", призначені для боротьби з тероризмом. Прибули туди і міністер внутрішніх справ Росії Віктор Єрин, і віцепрем'єр Ніколай Єгоров, і правозахисник Сєргєй Ковальов, який мав надію вплинути на бойовиків Басаєва, щоб вони відпустили закладників. Перед відлетом з Москви С. Ковальов сказав, що зробить усе можливе, щоб добитися звільнення невинних людей, „захоплених терористами". Він навіть заявив, що готовий сам стати закладником, тільки б були відпущені ні в чому невинні люди.

Як завжди, войовничо був настроєний міністер оборони (так і напрошується сказати „міністер війни") Павел Грачов, який на своїй солдафонській мові заявив, що не виключає „силового варіянту знешкодження терористів". На його думку, „терористи розуміють, що вступати їм уже нікуди, а здатися вони не здадуться. Тому потрібні спеціяльні силові дії, щоб якомога швидше ліквідувати цих бандитів і не допустити пролиття крови закладників".

Однак представники російського уряду, оцінивши ситуацію, зрозуміли, що вихід може бути один — піти на уступки і погодитися з вимогами „терористів". Прем'єр-міністер Росії Віктор Черномирдін (президент Борис Єльцин був у той час в Канаді на зустрічі керівників „великої сімки") навіть вів переговори (розуміється, телефоном) з Ш. Басаєвим, який висунув такі умови: негайно припинити воєнні дії і бомбардування в Чечні і організувати переговори з метою врегулювання чеченської проблеми. І уряд капітулював — гарантував виконати ці вимоги чеченської сторони. Бойовики погодилися відпустити закладників.

Така історія цього сміливого „терористичного акту", як називає його більшість газет. Однак, виступаючи на пресовій конференції, влаштованій в лікарні у Будьонновську, Ш. Басаєв сказав: „Ми ніяких терористичних актів не плянували, ми лише хотіли показати, до якої міри доведений наш відчай і ми тепер їм це показуємо — отим чиновникам, керівникам, які розв'язали цю війну".

Дорогою ціною невинних жертв здобуто перемогу: під час штурму місцевого відділу міліції, стрілянини, а відтак „відплатного" штурму лікарні з закладниками, яку зайняли чеченці, загинули і померли від ран понад сто осіб — мешканців Будьонновська. Загинули і кілька чеченських бойовиків.

У Росії по-різному розцінюють трагедію в Будьонновську, але більшість газет в усьому винить російський уряд, який розв'язав ганебну війну. Московська „Експрес-хроніка", наприклад, цілком слушно вважає, що на всіх росіянах лежить „спільна національна відповідальність за цю злочинну війну". Газета підкреслює, що не в традиціях кавказців воювати з жінками і дітьми, але „російська політика здатна зруйнувати вікові традиції. Чаша терпіння чеченців дійсно переповнена, чеченський тероризм стає реальністю. І це буде відплатою за російську агресію в Чечні!"

Жаль лише, що за злочини уряду доводиться розплачуватися простому народові, який не винен у чеченській трагедії. „Вістря помсти, — закінчує газета, — мало б бути спрямоване проти тих, хто, зневаживши громадську думку, післав російське військо перемогти чеченську незалежність".

Золоті слова! Жаль лише, що пізно сказані. Але, як каже українське прислів'я, ліпше пізно, як ніколи!

Ярослав Гайвас

РОСІЯ ПЕРЕД НОВИМИ ПРОБЛЕМАМИ

Після періодичної зустрічі „великої сімки" у Галіфаксі, Канада, що відбулася в половині червня цього року, президент Російської федерації Борис Єльцин на своїй пресовій конференції, не питаючись, заявив, що „великої сімки" не стало, а створилася „велика вісімка", маючи на увазі Росію.

На самих нарадах Єльцин займав дуже агресивну поставу, а коли західні представники вимагали від нього закінчити політичними переговорами збройний напад на Чечню й масове винищення населення, він бундючно заявив: „Чечня стала центром тероризму, підкупства, корупції та мафії... і ми знищимо тих бандитів і горлорізів... Зі мною погоджується мій приятель Билл (президент Клінтон)". Коли писалася ця стаття, відповідні чинники у Вашінгтоні ані не заперечили цього, ані не вияснили. Хай покищо кожен думає собі, що хоче. А в Україні люди казали: „З ким пристаєш — таким стаєш". Взагалі Єльцин поводився не лише агресивно, але й зневажливо. З того виходило б, що він занадто переоцінює організовані силові спроможності Росії, або легковажить як саму „велику сімку", так і її окремих учасників і взагалі Захід. Так чи інакше, але це доказує, що становище Росії важке, виглядів на краще немає і він вирішив „заграти на всю". І є небезпека, що це йому, в якійсь мірі, вдасться. Тим більше, що його „приятель Билл" взагалі займає якесь невизначене становище. Бо, незважаючи на скандальні виступи президента Російської федерації Єльцина, „сімка" погодилася в наступному році відбути саме в Москві „зустріч на вершинах" у справі вирішення актуальних проблем нуклеарної безпеки в світі. Єльцин зробив це обдумано, бо буде це саме перед виборами президента Росії, в яких Єльцин хоче знову бути обраним на цей найвищий пост. Подібну тактику напівпогроз, напівшантажу і застрашування застосовує Москва в інших найактуальніших питаннях. Росія вимагає дуже багато, але до цього не має сили, щоб тиснути на партнерів у переговорах; внутрішній бо нелад у ній поширюється і поглиблюється, „доблесні" російські збройні сили зовсім очевидно втратили багато зі своєї боєздатности і далі тратять. Дрібна виправа на загін чеченців, зложений з 100 бійців, що зайняв невеличку частину стотисячного російського міста Будьонновська разом зі шпиталем, породила ряд клопотів. Два наступи елітарних частин російської армії скінчилися невдачею, а на кінець виявилося, що невідомо, хто дав наказ до наступу і хто відповідає за те, що не було ніякого плину того наступу. В середині країни десятки партій і груп намагаються дістатися до влади, оточення Єльцина складається з невеликої групи людей, і тільки Ґрачов стоїть твердо при ньому і готовий з кожним, як це він зробив з російським парляментом, розправитися зброєю.

І саме в такий час російська держава в жалюгідному стані, а перед ними незмірно важливі завдання: вибори до парляменту в грудні цього року і вибори президента наступного літа. А на зовні західні альянти збираються прийняти в свою оборонну систему сім нових держав, колишніх російських сателітів і республік СССР: Польщу, Чехію, Мадярщину, Словакію, Литву, Латвію, Естонію. Особливо включення Польщі до НАТО дуже бентежить Москву і вона робить всі можливі заходи, щоб не допустити до цього. Недавно Москва підписала з Польщею договір про будівництво нафтопроводу для постачання нафти в Центральну і Західню Европу, намагаючись це таким чином вдарити по Україні, через котру проходить раніше побудований такий трубопровід.

Як виграти вибори? Всі дослідники, російські і закордонні, стверджують, що коли б вибори відбулися сьогодні, то Єльцин не дістане більше як десять відсотків голосів. Фактично він не має якоїсь політичної партії, яка всеціло підтримувала б його. Партія „Вибір Росії", очолювана Єгором Гайдерем, виступає проти нього, хоч у попередніх виборах повністю підтримувала його. Кожна інша має свої окремі цілі. От і вирішив Єльцин зі своїми співробітниками заложити аж дві партії-бльоки, які підтримували б його. Одна „Наш дім — Росія" під проводом прем'єра Віктора Черномирдіна і друга — „Регіони Росії" під проводом Івана Рибкіна, спікера російського парляменту (Державної думи). Ще ніхто ніколи не закладав аж дві партії, щоб виграти вибори, але Єльцин має великий апетит і хоче зібрати при виборах лівих і правих, а вони ж в одну партію не входять. А як же з програмами тих партій? Повинні бути різні, але щоб позбутися клопоту, вирішено не дуже брати до уваги програми, а проводити вибори під гаслом за чи проти Єльцина. У Росії, мабуть, усе можливе. Був цар-самодержець, були „вожді всього світу" Ленін, потім Сталін, а потім інші, і СССР розвалився. Чому не має бути Єльцин і тільки він?

Та найбільший клопіт має Москва з поширенням НАТО. Вона ж сама плянує поволі „приєднати" (читай: поневолити) наново всі держави і народи, які колись були під Росією. А від НАТО вже їх не забереш. І Андрей Козирєв, міністер закордонних справ Російської федерації, побив усі рекорди в подорожах по столицях різних держав, у зустрічах з дипломатами і державними мужами, в міжнародних конференціях, але щось не виходить в нього. Тому включився до того дипломатичного наступу і Єльцин, і всі російські дипломати. Єльцин дипломатією не займається. На недавній конференції в Будапешті так кричав, що деякі державні діячі вийшли в коридор, правда наш Президент Л. Кучма і його побратими терпеливо і відважно пересиділи всі громи Єльцина. Але Єльцин не дав за виграну. Як показали світлини з зустрічі „сімки-вісімки" в Галіфаксі, і кулаки вживав, і кричав, і махав руками, але, як він каже, „його приятель Билл" сидів спокійно, не моргнувши бровою. Крім погроз і крику, Єльцин не вніс нічого нового, але його амбасадор при дворі св. Джеймса у Лондоні Анатоль Адамишин написав статтю на півсторінки у популярній газеті „Юропієн" під вимовним наголовком „Допоможіть нам заморозити НАТО". Починає пан амбасадор з цитати, не думайте Єльцина, ні, а з цитати свого англійського господаря прем'єрміністра Джана Мейджора: „Ми всі є на одному і тому самому боці барикади". Висновок з тієї цитати є дуже простий: якщо ми всі по тому самому боці барикади, то нам треба разом і робити те саме, прямувати до тієї самої цілі. А аргументи... для росіян вельми переконливі. Після включення вищеназваних сімох нових держав НАТО „кордони НАТО будуть на кордонах Білорусі і України, а це ж значить — на кордонах сусідів Росії". А Росія аж ніяк не погодиться, щоб її сусіди були „загрожені" країнами НАТО. Бідний пан амбасадор навіть припустити не може, що і Україна хоче бути членом НАТО і по якомусь часі стане ним і тоді кордони НАТО таки будуть на кордонах України, тільки не західніх, а на східніх. Та ще більше бідкається пан амбасадор, що коли Польща стане членом НАТО, то з її теренів уже починався три рази наступ на Росію. Але пан амбасадор забуває, що напад Росії на Польщу відбувався вже багато більше разів і тому Польща не лише хоче бути членом НАТО, але хоче, щоб Україна ним була. Бо поляки пам'ятають і своєю власною кров'ю залиті повстання, і вішателя Муравйова, і Катинь, і мільйони поляків, вивезених на Сибір. Ох не хочуть поляки спільного кордону з Росією, або з якимсь СНД. Подібним способом веде пан амбасадор далі. А на кінець він каже: „Будуть вибори в Росії, Єльцин може програти, допоможіть йому і відкладіть справи НАТО аж поза 1996 рок. Ви, Західня Европа, можете вплинути на закріплення російської демократії", — каже він на кінець. Чи не думаєте, що м'яке західнє серце зм'якне під впливом тих демократичних арґументів? Хоч вони неправдиві, але для декого можуть бути переконливі. Може завдяки їм Єльцин придбав „нового приятеля Билла"? Добре ведена пропагандивна офензива, і Москва завжди вміла це робити!

Марта Гарасовська

Зробити життя поетичним, а поезію життєвою

(З приводу творчого вечора Дарії Рихтицької у Мюнхені)

Дарія Рихтицька

28 квітня ц.р. у приміщенні Українського Вільного Університету у Мюнхені відбувся літературний вечір Дарії Рихтицької, поетеси, яка постійно проживає в Дітройті. Вечір організувало Об'єднання Українських Жінок у Мюнхені, а нагодою для його влаштування послужив приїзд до цього підальпійського міста самої поетеси. Не випадково зупинилася Дарія Рихтицька у Мюнхені, не без теплих споминів була її зустріч з українською громадою тут — адже з цим баварським містом над Ізаром пов'язаний клаптик життя цієї поетеси.

Скільки доріг —
Скільки мук —
І розлук
Ти мені,
Доле, подарувала?
(„Призначення")

Дійсно багато доріг і розлук випали на долю Дарії Рихтицької. З тугою і глибоким ліризмом розповідає вона про них у своїх віршах, що ввійшли до її першої опублікованої збірки „Шовкова косиця" (Дітройт, 1992). Однак нинішній етап творчого життя поетеси наповнюється дедалі частіше радісними поверненнями, зустрічами з близькими людьми і знайомими місцями ще так недавнього минулого.

Саме такою радісною подією була зустріч Дарії Рихтицької з українською громадою Мюнхену. Голова мюнхенського відділу ОУЖ Зеновія Філь у своєму вступному слові на вечорі перенесла присутних у повоєнні роки, коли вигнані вихором війни з рідного краю українські емігранти, опинившись в Німеччині, закладали основи нового життя. Сюди, до Німеччини, закинула була доля і Дарію Рихтицьку — спершу до Регенсбургу, а згодом до Мюнхену, де поетеса прожила з родиною до 1956 року.

Беззастережна любов до України і невимовна туга за нею визначили як особисте, так і творче життя Дарії Рихтицької. Її поезія часто буває інтимним звертанням, особистою сповіддю перед Батьківщиною. Саме такі пристрасні почуття влила поетеса у свою „Молитву". Нею відкрила літературну частину творчого вечора у Мюнхені диктор „Радіо Свобода", колишня акторка Чернівецького театру Евеліна Гвать, яка й вела програму.

Чи можеш ти
Простити неміч нашу
Усім у кого
Серце висхло
На ломаччя,
І ми залишили тебе
Знеможеного,
Скривавленого
І самого...
Наш храме
світлолиций?!

Чи зможемо упасти
Ми до твоїх ніг
І пилом прощення
Покрити наші душі?
Чи відчуваєш
Ти скорботу чужини,
Наш Краю Рідний?!

На літературному вечорі Дарії Рихтицької у Мюнхені прозвучало ще багато прикладів її поетичної творчости. З ними ознайомили присутніх, крім згаданої вже Евеліни Гвать, також сама поетеса і диктор „Радіо Свобода" Марта Гарасовська. А поезії вторувала музика. Дві музичні інтерлюдії — „У Великодню ніч" Миколи Фоменка і Сонату Ф-дур Дмитра Бортнянського — виконала добре відома й шанована всіма піяністка, колишній директор Українського Музичного Інституту в Америці Калина Чічка-Андрієнко.

Дарія Рихтицька належить до тих щасливих українських поетів-емігрантів, які після довгих років розлуки нарешті дочекалися радісного повернення й об'єднання з Батьківщиною. Від часу проголошення державної незалежности у 1991 році, Дарія Рихтицька відбула три довгі поїздки в Україну, пробувши там в цілому майже два роки.

(Закінчення буде)

Раїса Ліфантій,
журналістка

УКРАЇНЦІ В КРИМУ

II

Таким чином, проаналізували географію розселення кримських українців, можна переконатися, що найбільше їх в Роздольненському, Красноперекопському, Красногвардійському, Джанкойському, Первомайському, Сакському районах. У Джанкойському, наприклад, переважають вихідці з поліських земель Житомирщини, Рівненщини, Волині. У Первомайському — гуцули з Косівщини і Верховинщини. В Сакському — подоляни з Вінниччини. До речі, назви районних центрів, селищ, сіл на півострові — неологізми совєтської доби, інтернаціональні топоніми. І, на превелику прикрість, досі нічого не робиться хоча б для часткового повернення старих, що зникли після депортації їх мешканців. Хоч ті вже повертаються туди через півстоліття. Коли не самі, бо не дочекали, то їхні діти, онуки. А то й правнуки. Отже, твердження-стереотип, що росіяни — „коренное население" Криму і що там мізерна кількість українців — досить суперечливе. Факти — вперта річ. І їх не обійти, і не об'їхати. Кримські ж татари (за два останні роки їх повернулося близько 200 тисяч) бачать себе тільки громадянами незалежної України, а Крим — невід'ємною частиною її. Чому? На це риторичне запитання Енвер Ресульєв з Севастополя відповів: „Ми вже були в Росії". І цим все сказано! Нещодавно він приїхав з Ташкенту в рідне місто свого батька з дружиною, двома синами, старою матір'ю. Батько, захистник Севастополя, не дожив до цього часу.

Українці-севастопільці

Нині в цьому місті 385 тисяч мешканців. І кожний третій — „пашпортний" українець. А скільки ще українців записані росіянами з чужої або ж власної волі. Знаю родину, де одержувала пашпорт донька. Її записали росіянкою, навіть не поцікавившись бажанням. Хоча за законом України дівчина мала самостійно обрати собі національність одного з батьків. Такі факти покищо не рідкісні.

Старше і середнє покоління севастопільських українців досконало володіє рідною мовою. Воно, а також молодь, яка оселилася в місті недавно, спілкуються нею в родинах, з друзями, знайомими. Їхні ж діти, онуки часто-густо ставляться до української з упередженням, байдужістю, а то й побоюванням. Хоч і тягнуться вони до національного коріння, але роблять це з осторогою. Борони Боже, зарахують до „бандерівців". Тоді можна сподіватися всякого.

Досі в Севастополі нема жодної української школи. Правда, три роки тому в загальноосвітній школі першого-третього ступенів ч. 37 відкрили першу українську клясу. Незабаром ці одинадцять учениць перейдуть до четвертої. Чи ж надалі вони вивчатимуть всі предмети по-українськи? „Так, — стверджує директор Галина Громова. — У нас є вчителі, які можуть викладати свої предмети по-українськи. Були б тільки підручники. Але щороку з цим маємо проблеми". Цікаво, змістовно веде лекції української мови також вчителька загальноосвітньої школи ч. 32 Алла Отріщенко. Вона захотіла своїх вихованців до участи в ансамблі „Пролісок", де виконуються українські обрядові пісні, ігри. Вже декілька років у школі ч. 39 існує фольклорно-етнографічний ансамбль „Веснянка". Створила його вчителька музики і співів Тамара Петрикова. Він неодноразово діставав нагороди на українських і міжнародних фестивалях. Минулого ж літа „Веснянка" була єдиним українським ансамблем-учасником фестивалю „Золота рибка" в Севастополі.

Кримська капеля бандуристок ім. Степана Руданського. Керівник капелі — маестро Олексій Нирко.

Коло тисячі свідомих українців-патріотів об'єднує Севастопільська „Просвіта". Серед них народний депутат України Євген Лупаков, професор приладобудівного інституту Федір Пряшніков, вчителька Олександра Гречко, інженер Ігор Кірющенко, колишній моряк Петро Остапенко... Просвітяни, члени Союзу Українок (голова Богдана Процак) докладають багато зусиль для відродження української духовности в освіті, культурі, родині, українському війську та фльоті. Життя, вчинки цих людей, їх однодумців справді подвижницькі. Адже бути в умовах розгулу шовіністично-сепаратистських настроїв треба мати мужність і відвагу.

Такого не зустріти в Росії

Гостюючи на Саратовщині, я нерідко спілкувалася зі своїми краянами українською мовою. І нікого абсолютно це не дивувало на вулиці, в громадському транспорті, у крамницях. За українську ж мову в автобусі чи тролейбусі Сімферополя, Севастополя, Ялти часом можна почути брудну лайку. Годі побачити там писані українською мовою вивіски, назви вулиць. Не завжди можна купити українську книжку чи газету. На цілий Крим, де третина мешканців українці, видається єдина газета „Кримська світлиця". Радіо і телевізійні передачі з Києва перекриваються щодня від 2 до 9 години по полудні. Мотивація: це час місцевого мовлення і телебачення. Обсяг українських передач порівняно з російськомовними невеликий. Їх ведучим журналістам доводиться працювати і жити в складних умовах. Чого тільки не довелося витерпіти кореспондентові радіо України в Криму Анатолієві Полонському, тележурналістці Леонідові Пілунському, радіожурналістці з Ялти Ганні Гуленко, іншим їхнім колегам.

(Закінчення буде)

Вокальні твори Григорія Китастого вийдуть друком в Україні

Одинадцять років тому, 6-го квітня 1984 року, відійшов у інший світ бандурист і композитор Григорій Трохимович Китастий. Увесь його життєвий шлях тісно пов'язаний з працею Капелі бандуристів ім. Тараса Шевченка. Він зробив сотні музичних обробок українських народних пісень для бандури та фортепіяну, а також дав крила багатьом віршам відомих поетів діяспори та України, які стали популярними патріотичними піснями багатьох імпрез.

70-річчя Г. Китастого (народився він 17-го січня 1907 року в місті Кобиляки на Полтавщині) середовище УРДП вшанувало виданням „Збірника на пошану Григорія Китастого”, який містить розвідки, статті, рецензії, спогади, присвяти та вибрані його твори. У збірнику поміщені і маловідомі, й виконувані Капелею Бандуристів твори — ніколи вони всі разом ще не були видані друком.

У травні 1995 року Фундація ім. І. Багряного склала умову з видавництвом „Музична Україна” у Києві про видання вокальної збірки Г. Китастого під назвою „Вставай, народе!”. Дві тисячі примірників цієї збірки будуть передані безкоштовно навчальним закладам, бібліотекам, капелям бандуристів України, культурно-мистецьким осередкам та національним об'єднанням України. Вокальний збірник „Вставай, народе!” міститиме пісні до слів таких авторів: Івана Багряного — „Вставай, народе!”, „Пісня про Тютюнника”, „Марш Україна”, „Вперед, сини народу”, „Ми об'їхали землю навколо”, „Марш поляглих” та „Нема тієї сили”; Яра Славутича — „Карпатські січовики”, „Наші будні — розгорнена книга”, „Конотопська битва” та пісні до слів К. Даниленка-Даниловського, Т. Шевченка, П. Перелісної, Н. Калюжної, А. Юриняка, Д. Завертайла, О. Підсухи, К. Рошка, О. Ільченка, М. Пироженка, О. Ярового, Ю. Буряківця, О. Олеся, М. Ситника, А. Малишка, О. Гай-Головка, Г. Черінь та В. Симоненка. Знаємо, що Г. Китастий написав пісні й до слів інших авторів, але, на жаль, їх знайти не вдалося.

У кінці збірки будуть подані біографічні дані про деяких авторів слів. Також передано „Музичній Україні” усі музичні твори Григорія Китастого — інструментальні речі, релігійні, та інші. Наразі в плянується видати насамперед патріотичні пісні, які можуть бути допомогою в розбудові української держави. На видання творів Китастого більшим накладом потрібно додаткових фондів. Тому звертаємося до всіх друзів Григорія Китастого та прихильників його пісенної творчости допомогти нам своєю пожертвою їх видати. Пожертви можна складати на Фундацію І. Багряного, яка є звільнена від податків у ЗСА, з зазначенням, що це — на видання творів Г. Китастого. Пожертви проситься надсилати на адресу: Bahriany Foundation, Inc., 811 S. Roosevelt Ave., Arlington Heights, IL 60005. Список жертводавців буде поміщено у пресі.

Олексій Коновал

У Севастополі завершився фестиваль „Червона Рута-95“

За 5 років існування „Червоної Рути“ фактично всі відомі молоді виконавці — Ірина Білик, Анатолій Матвійчук, Олександер Тищенко, „Брати Гадюкіни“ — пройшли через її конкурсний відбір. Цей єдиний фестиваль сучасної пісні та популярної музики, за умовами якого всі учасники виконують лише україномовні пісні, на жаль, всебічної підтримки держави не має. Міністерство фінансів, наприклад, не зважаючи на розпорядження прем'єр-міністра Євгена Марчука, так і не виділило необхідних коштів на проведення цьогорічної „Червоної Рути“. Якби не підтримка Міністерства культури (у сумі 25 біл. крб.) фестиваль не відбувся б.

Але цьогорічна „Рута“ відрізнялася від попередніх не лише значними фінансовими проблемами, а й значно вищим мистецьким рівнем.

На першій „Червоній Руті“ в Чернівцях з'явилося ціле гроно яскравих виконавців авторської пісні та співаної поезії. Але після Василя Жданкіна, Андрія Панчишина, Тризубого Стаса та Марійки Бурмаки відкриттів було помітно менше, і вже в Донецьку, на третій „Руті“, перше місце в цьому жанрі залишилося вакантним. Окрім Олександра Войтка з Вінниці та киянина Олександра Кравченка, оригінальних виконавців на знайшлося. Дедалі частіше почали говорити про занепад жанру.

На думку критиків, процес появи нових імен серед бардів найбільш тривалий, тому „зміна поколінь“, яка почалася після 1991 року, даватиметься взнаки принаймні ще кілька років.

Відомий бард і композитор Володимир Шинкарук, який, до речі, і вів конкурс авторської пісні в Севастополі, відзначає певний прогрес в її розвитку. „Значно сильнішими за інших виглядали колективи з Житомира — бард-дует „Обрій“ та гурт „Колесо“, а також „Метелики“ з Києва. Поступово в жанрі авторської пісні вимальовується тенденція до „академізму“, тобто доброї професійної школи.

На „Червоній Руті-95“ уже й українські виконавці „затанцювали“. Початок було покладено на конкурсі поп-музики, в якому виступило 33 конкурсанти. Саме цей конкурс якісно перетворив фестиваль, змусив говорити про новий етап у розвитку української поп-музики. Вражені були не лише глядачі, а й члени жюрі, які бачили багатьох цих виконавців під час відбору до фіналу. Просто після обласних відбіркових турів над репертуаром кожного фіналіста попрацювали професійні композитори та оранжувальники, які й „доводили“ пісні конкурсантів до необхідної кондиції або навіть створювали для них нові твори. Спеціяльно на фестиваль для роботи з конкурсантами дирекція „Червоної Рути“ запросила кількох хореографів та стилістів. Сценічний образ допомагали створювати і так звані „підтанцьовки“ — професійні шоу-балети „Життя“ (Львів та „Стрейнджер“ (Київ).

Саме конкурс поп-музики привернув увагу місцевої молоді, задав відповідний тон усім наступним заходам.

Першу премію розділили Марина Одольська з Кам'янця-Подільського та 16-річна киянка Христина Руденко, котра вже побувала на 7 музичних конкурсах та фестивалях в Україні та за кордоном. Друге місце посіли 16-річна Ані Лорак, яка не так давно перемогла на конкурсі „Утренняя звезда“ та вже відома Лілія Остапенко з Кривого Рогу. Присудження ще й трьох третіх місць тільки підкреслює гостру конкуренцію між виконавцями. На думку художнього керівника фестивалю Анатолія Калениченка, українські артисти сьогодні виконують сучасну музику европейського рівня: за якихось два роки в нас з'явилися всі наймодерніші світові стилі і напрямки поп-музики. Фестиваль лише дав певний поштовх для наступного їхнього розвитку на українському грунті.

Три з половиною години конкурсу танцювальної музики зал просто таки ревів, а добрих дві-три сотні глядачів без угаву танцювали. Троє хлопчаків (17-19 років) з рівенської групи „Вхід у змінному взутті“ полонили всіх шлягером „Сірко“, що його потім три фестивальні тижні співала вся рутівська братія.

Не менш вдалими виявилися три шлягери дніпропетровської групи „Шао Бао“, оранжування для якої робив відомий київський дует „Вечірня школа“.

Але улюбленцем „Червоної рути“ став 14-річний виконавець з села Березанки (Миколаївської області) Сашко Коновалов. Він з'явився на сцені у сивій паруці та екстровагантних штанцях. Шокована публіка просто не могла не танцювати разом з хлопцем у ритмі 200 ударів на хвилину. Саме його жюрі визнало кращим у жанрі.

У конкурсі рок-музики переможця взагалі не виявилося, а 8 колективів посіли друге і третє місця.

„Червона рута“ унікальна не лише за кількістю учасників (в обласних відбіркових конкурсах узяв участь 2,701 виконавець). Комерційні структури (близько 200 банків та фірми), до яких зверталася дирекція за фінансовою допомогою, не виділили україномовному фестивалю жодного карбованця. При цьому ці ж банки виділяють п'ятизначні суми в доларах на організацію концертів російських другорядних „зірок“.

Ось уже другий фестиваль, після якого організатори „Червоної рути“ мають величезний борг. Не виключено, що в будь-який момент „Руті“ візьмуть та й „перекриють кисень“: надто багато чиновників останнім часом дедалі частіше ставлять під сумнів потребу в цьому україномовному фестивалі сучасної пісні. Так, відповідальні працівники Міністерства фінансів С. Фроленко та В. Воробйова вказують дирекції фестивалю, які концерти варто проводити, а які, на їхню думку, взагалі нікому не потрібні. Дехто закидає, що, виділяючи кошти на фестиваль, залишають без грошей інші важливі мистецькі заходи. Два дні культури України в Москві, до речі, коштували аж 20 біл. крб., а на три тижні „Червоної рути“ потрібно було 37 біл. крб.

Саме тому питання, чи відбудеться через два роки „Червона рута-97“, сьогодні вже зовсім не риторичне.

Володимир Царук (УНІАН)

Ділимося сумною вісткою з родиною, приятелями і знайомими, що в четвер 15-го червня 1995 р. у Воррен, Миш. на 92-му році життя відійшла у вічність наша найдорожча МАМА і БАБЦЯ

бл. п.

МАРІЯ ЗАГРЕБЕЛЬНА

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбулися в понеділок 19-го червня 1995 р. в церкві української православної катедри св. Покрови в Савфілд, Миш., а відтак на цвинтар Еверґрін, Дітройт, Миш.

Залишила у глибокому смутку:

доньку — ВАРУ з мужем МИХАЙЛОМ СІРИМ
внучок — ОКСАНУ
— ЛІДІЮ з мужем НЕСТОРОМ ТАТАРСЬКИМ
та ближчу і дальшу родину в Україні й ЗСА

З глибоким сумом повідомляємо, що 29-го травня 1995 р. в Олеську, Західна Україна, упокоївся в Бозі на 84-му році тяжкого і страдального життя наш дорогий БРАТ, ШВАҐЕР, СТРИЙКО, ВУЙКО і КУЗЕН

бл. п.
отець

ОЛЕКСАНДЕР ОРИШКЕВИЧ

страдальник за віру і колишній совєтський в'язень.

Величаві священичі похорони відбулися 31-го травня 1995 р. з церкви св. Івана Хрестителя в Олеську на місцевий цвинтар при численній участи священиків і вірних.

Залишені в смутку:
брати — ОСИП з дружиною ЛІДОЮ і родиною
— РОМАН з дружиною ОКСАНОЮ і родиною
сестра — СУЗАННА ТЕЛІШЕВСЬКА з родиною
братові — ЯРОСЛАВА ОРИШКЕВИЧ з родиною
— ЗОЯ ОРИШКЕВИЧ
кузен — о. ОСТАП ОРИШКЕВИЧ
та численна родина в ЗСА й Україні.

Вічна йому пам'ять!

УВАГА! УВАГА!

Пригадується, що

Посмертні оголошення
до поміщення в щоденнику „СВОБОДА“
приймаються тільки до години 8:30 ранку,

якщо родина бажає їх мати надрукованими того самого дня.

В 40-ий день смерти оголошень телефонічно не приймається.

ВІДДІЛ ОГОЛОШЕНЬ

У „Свободі“ з 8-го червня ч. 107 у списку „Відійшли від нас“ поміщено помилково прізвище Григорій Ремнік, а має бути бл. п. ГРИГОРІЙ РАНЮК. Спростовання помилки було поміщено в числі 111, середа 14-го червня 1995 р. „Свобода“ — Адміністрація.

СЕРЕДОВИЩЕ УГВР
повідомляє, що
Організаційний Комітет в Україні
влаштовує
відзначення
П'ЯТДЕСЯТ ПЕРШОЇ РІЧНИЦІ ПОВСТАННЯ УГВР

Відзначення відбудуться
у неділю 16-го липня 1995 р.
в с. Сприня коло Самбора,
де була створена УГВР.

Запрошуємо відвідувачів України взяти участь у цій імпрезі.

У П'ЯТУ БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ
відходу у вічність нашого найдорожчого і незабутнього МУЖА, БАТЬКА, ДІДУСЯ і ВУЙКА

бл. п.

ОСИПА СОХОРА

відправляться

ЗАУПОКІЙНІ СЛУЖБИ БОЖІ

у місяці липні, в слідуючих церквах в ЗСА й Україні:

Каплиці манастиря Преображення Господнього;
Інституті Митрополита Андрея Шептицького;
Редвуд Веллі, Каліфорнія;
св. Успення ПДМ, Каліфорнія;
Христа Царя, Бостон, Масс.;
св. Анни, Савтборо, Масс.;
св. Покрови, Парма, Огайо;
св. Параскевії, Пониква, Україна;
св. Юрія, Броди, Україна.

Дружина — МАРІЯ
доні — ЗЕНЯ з родиною
— ЛЕСЯ з родиною

Ближчі та дальші рідні просять друзів і приятелів, і всіх добрих знайомих про молитви за упокійного Осипа.

ПОВІДОМЛЕННЯ

для членів 96-го Відділу у Піттсбурґ, ПА

З днем 1-го липня 1995 року обов'язки секретаря 96-го Відділу перебере новий секретар

ЯРОСЛАВА КОМІЧАК

Просимо членів звертатися у всіх справах членства та забезпечення в УНСоюзі і вплачувати вкладки на адресу: **Mrs. Jaroslawa Komichak 300 Johnston Rd.Upper St. Clair, PA 15241**

Tel.: (412) 833-6657

МЕДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДЛЯ ЧУЖОЗЕМНИХ ГРОМАДЯН ВІДВІДУЮЧИХ ЗСА

ЧИ ВАС відвідують приятелі або родичі з поза ЗСА?

ЩО, ЯК хтось з них захворіє або зазнає покалічення?

ХТО платитиме медичні рахунки, які можуть повстати в наслідок хвороби чи покалічення?

ЧИ ВИ готові і фінансово спроможні платити за них ці медичні рахунки?

ІСНУЄ КРАЩИЙ СПОСІБ

Український Народний Союз продає коротко-термінове медичне забезпечення для чужоземних громадян в час їх відвідин у ЗСА.

- шпитальні оплати, коли особа є пацієнтом, або потребує тільки медичних послуг шпитальної клініки*
- зворот коштів за ліки приписані лікарем*
- оплати за послуги лікаря, хірурга або радіолога*
- не вимагається запитів про стан здоров'я для отримання забезпечення**
- покриває видатки, пов'язані із наглою потребою приїзду родини чи повороту додому
- включає забезпечення від наглого випадку і каліцтва
- забезпечення видається на термін 15 днів до 12 місяців

* забезпечення підлягає правилам відрахування (deductible), спів-забезпечення та максимальних обмежень грамоти.
** раніше існуючі медичні проблеми не покриваються.

Для дальших інформацій про забезпечення та його кошти, телефонуйте до УНСоюзу, Відділу Фінансових Услуг на безплатне число (800) 253-9862, у Пенсильванії на (215) 887-8823 в Огайо (216) 888-4910

„Зберігаймо світ!"

Під такою назвою 12-го травня ц. р. школа при українській католицькій церкві св. Йосафата в Пармі, Огайо, підготовила і провела традиційний щорічний концерт, присвячений закінченню шкільного навчального року. Заля і сцена були чудово прикрашені декораціями з квітів, метеликів, пташок. Тут була організована виставка дитячих малюнків учнів від першої до восьмої кляс.

Відкриття концерту під звуки „Маршу Січових Стрільців" розпочали виходом на сцену старшоклясники в традиційному українському одязі. За ними — наймолодші учасники концерту: діти з передшкілля і першої кляси. Далі виходять учні другої-четвертої кляс, які творять учнівський молодший хор і розпочинають концерт піснею „Маріє Діво". Цей хор гарно виконав три пісні українською і три пісні англійською мовами з добре підібраного дитячого репертуару пісень.

Пісня „Благослови всім" була початком виступу учнівського старшого хору. В його чудовому виконанні була проспівана українська народна пісня „Верховино". Всю українську частину концерту старанно підготували вчительки даної школи Федорів, Завадівська і Крамарчук. Вчителька музики Мінсек добре підібрала музику і диригувала хором під час виконання учнями англомовних американських пісень. Музичне оформлення концерту і акомпанування хору здійснила Ірина Кулик. Всі виступи проходили на тлі українських музичних військових маршів і народних пісень, що надавало концерту чудового українського кольориту.

Другу частину концерту розпочали діти з передшкілля і першої кляси. Їхній виступ під назвою „Лев – цар звірів" був побудований за мотивами мультфільму „Король Лев". Діти в яскравих костюмах тигрів, слонів, носорогів, жабок, метеликів, пташок виконували різні хореографічні композиції. Вони були добре підготовлені і їхні виступ був успішним, завдяки невтомній праці вчительок Хміляк і Слободян.

Завершували концерт учні 2–8-ої кляс виставою з назвою „Зберігаймо світ". Двоє ведучих розповіли легенду про родину, яка жила в лісі, шанувала природу і задоволена була мирним життям. Але одного дня прийшли лісоруби, знищили ліс. Тоді люди знову повернулися сюди, посадили дерева, кущі, квіти і лісове життя відновилося. Ця легенда показує дітям ту роль, яку повинні відігравати люди у збереженні природи і всього живого на Землі. Чудова декорація, підготовлена учнями 8-ої кляси під проводом вчительок Мінсек і Кульчицької, повернула нас на нашу рідну українську землю. В процесі вистави учні виконували чудові українські народні танці і пісні. Всю хореографічну частину вистави підготовлено учнями-старшоклясниками Лесею і Романею Кулик.

На закінчення концерту закликом до людей нашої плянети мелодійно прозвучала пісня „Шануймо світ".

Оксана Рабосюк

УКРАЇНСЬКА СВІТЛИЧКА ДОПОМАГАЄ БАТЬКАМ ВИХОВУВАТИ ДИТИНУ!

ШАНОВНІ ЧИТАЧІ!

Відгукаючися на заклик Екзекутивного Комітету УНСоюзу про зложення пожертви на видавничий фонд „Свободи" на покриття підвишки за поштову пересилку газети, ви можете свої пожертви складати у вашого секретаря відділу, або посилати прямо до адміністрації „Свободи" на адресу:

30 Montgomery St.
Jersey City, N.J. 07302

Карпатський Лещетарський Клюб

влаштовує

в днях 1-го і 2-го липня 1995 року на кортах Оселі УНСоюзу

СОЮЗІВКИ

ТЕНІСОВІ ЗМАГАННЯ

за першість УСЦАК-Схід 1995

в групах чоловіків, сеньйорів, жінок, юнаків і юначок (А. і Б.)

Провід змагань: **Роман Ракочий, Орест Кизик, Юрій Грабець, Юрій Попель, Юрій Савчак та Зенон Снилик**

- Реєстрація: год. 9:00, початок змагань: год. 10:00 ранку субота 1-го липня 1995 р.
- Вписове: 8:00 дол. від особи.
- Приміщення проситься замовляти через Управу Союзівки.

UNA Estate Soyuzivka
Kerhonkson, N. Y. 12446 Tel.: (914) 626-5641

ЗМІНА АДРЕСИ

До Адміністрації „Свободи"
30 Montgomery Street, Jersey City, NJ 07302

Прошу змінити мою адресу

- ❑ **„Свободи"**
- ❑ **"The Ukrainian Weekly"**
- ❑ **„Веселки"**

Моя СТАРА АДРЕСА була:

Число Відділу (якщо член УНС) ....
Ім'я і прізвище ....
Адреса ....
....

Моя НОВА АДРЕСА така:

Ім'я і прізвище ....
Адреса ....
....

На зміну адреси проситься ОБОВ'ЯЗКОВО ДОЛУЧИТИ $1.00
ПЕРЕВЕДЕННЯ ЗМІНИ АДРЕСИ ТРИВАЄ 1-2 ТИЖНІ

СПОРТОВІ ВІСТІ

Редагує Омелян Твардовський

Борис Бачинський виграв чемпіонат УСЦАК з шахів

29-ий чемпіонат Української Спортової Централі Америки й Канади відбувся 10-го червня в шаховому клюбі ім. Степана А. М. Попеля, що міститься в залі церкви св. Миколая в Баффало, Н. Й., а його головою є парох о. Мар'ян Процик. На турнір прибуло, як на теперішні часи, рекордове число, бо аж 20 змагунів. Між ними були чотири майстри — Бачинський, Попович, Радомський і Стойко — усі колишні чемпіони УСЦАК. Радувала також участь п'ятьох місцевих юнаків віком до 18 років. Репрезентовані були 4 осередки, а саме господарі — клюб ім. Попеля з Баффало, УСВТ „Чорноморська Січ", Нюарк, Н. Дж., „Українська Централя", Пассейк, Н. Дж., та УСО „Тризуб", Філядельфія. Вражала цілковита відсутність представників сусідньої Канади та недалекого Середнього Заходу.

Учасників привітав господар турніру, о. Мар'ян Процик, а відтак в імені голови УСЦАК Мирона Стебельського турнір офіційно відкрив ланковий шахів УСЦАК д-р Орест Попович.

Завзята гра, що велася за швайцарською системою із шести рунд при часовій контролі по 30 хвилин для гравця на цілу партію, не завжди давала результати, згідні з рейтинґом. Майстер ФІДЕ Бачинський (за рейтинґом ч. 3 в турнірі) програв з кандидатом на майстра о. Процюком (ч. 5), але після цієї поразки переміг майстрів ФІДЕ Поповича (ч. 2) і Стойка (ч. 1) і виграв турнір. Стойко ж утратив ще пів-точки з Куликом (ч. 6). Кінцевий стан турніру: 1. Борис Бачинський („Тризуб") 5:1. Переможець одержав грошову нагороду в сумі 225 дол. і перехідну чашу „Ч. Січі", присвячену пам'яті інж. Льва Блонаровича. 2–4 місця поділили д-р Орест Попович, Петро Радомський і Степан Стоко (усі „Ч. Січ") по 4,5:1,5. Вони одержали нагороди по 85 дол. 5–7 місця поділили о. Мар'ян Процик (клюб ім. Попеля), Орест Коцюба („Українська Централя") і д-р Михайло Депутат (клюб ім. Попеля) по 4:2. Два останні одержали нагороди по 50 дол., призначені для найкращих змагунів з рейтинґом нижче 2000. 8. Дмитро Кулик(„Ч. Січ") 3,5:2,5. 9–12 місця поділили Роман Коцюба („Українська Централя"), Степан Закусило, Ярослав Піщак і Федір Синиця (усі клюб ім. Попеля) по 3:3. 13–18 місця поділили Борис Гладкий, Іван Філь, о. Ігор Стець, Руслан Сугоровський, Пилип Процик та Олесь Подебрій (усі клюб ім. Попеля) по 2:4. 19–20 поділили Олесь Процик та Степан Процик (обидва — клюб ім. Попеля) по 1:5. Перша нагорода для юнака була розділена порівно на трьох: Сугоровського, Пилипа Процика та Олеся Процика, які одержали по 35 дол. Як другу нагороду, юнаки, що є усі членами шахового клюбу ім. Попеля в Баффало, одержали для свого клюбу шаховий годинник.

Директорські та адміністративні обов'язки, зв'язані з турніром, господарі вміло розділили на 4 особи. Парував о. Процик при помочі д-ра Поповича, турнірові табелі з професійною акуратністю терміново виповняв д-р Михайло Депутат, а фінансами займався скарбник клюбу ім. Попеля Михайло Савуляк. Турнір спонзорували Ліга Українців Католиків, Українське Патріярхальне Товариство та церква св. Миколая — усі з Баффало, Н. Й. З приємністю і вдячністю згадуємо перекуски, каву і смачний та щедрий обід, які для шахістів УСЦАК приготовила Магдалина Притула, і це вже другий раз. Багато шахістів завдячують свій безплатний нічліг гостинному домові о. Мар'яна і його дружини, пані-матки Марусі Процик. Усім господарям і жертводавцям, що спричинилися до успіху цього турніру, складаємо щиру подяку. На особливе признання заслуговує о. Мар'ян Процик, невтомний ентузіяст організації шахових турнірів, який у Баффало зумів створити чи не єдиний сьогодні український шаховий клюб в Північній Америці, де наші шахісти регулярно сходяться у власній домівці, тоді як наші, колись великі і активні, осередки практично завмерли.

Ланка Шахів УСЦАК

УСК Ню Йорк — Юніон Кавнті С. К. — 8:2

Ню Йорк, 11-го червня — завдяки цій важливій перемозі за чемпіонат II дивізії Космополітальної Ліги, перша дружина УСК-у наблизилась до 1-го місця і зв'язаного з ним авансу до першої дивізії.

У світових змаганнях, не зважаючи на відсутність кількох чільних футболістів, наша дружина заграла як чемпіон і заслужено перемогла своїх суперників з Ню Джерзі, високим вислідом 8:2. До перерви в першій половині вислід був 2:2. В другій половині гості цілковито заломилися і наші снайпери, використавши перевагу, здобули 6 чергових голів. По два голі — Назмі і Гупало, по одному Греб, Данов, Ларащак і В. Коваленко.

Резерва УСК-у зазнала поразки в чвертьфінальних змаганнях за Чашу Ліги з клюбом Грік-Амерікен, вислідом 1:2.

С. К.

Україна — Хорватія —1:0

Після мінімальної перемоги над збірною Естонії, 1:0, в чергових елімінаційних змаганнях за Чашу Европи, збірна України несподівано перемогла в Києві футбольну репрезентацію Хорватії, яка досі не програла жодних змагань і в показнику табелі ігор займає перше місце. Після тієї зустрічі в цій серії збірній України залишиться ще ігри на виїзді: 6-го вересня у Вільнюсі, Литва, із збірною Литви, 11-го жовтня в Люблінні з репрезентацією Словенії і 11-го листопада в Римі з репрезентацією Італії.

Показник 4-ої підгрупи Европи, після семи рунд:

Хорватія	16	точок
Італія	13	точок
Україна	10	точок
Литва	10	точок
Словенія	8	точок
Естонія	0	точок

До фіналу ігор турніру за Чашу Европи, що пройдуть у 1996 році в Англії, автоматично ввійдуть першуни восьми підгруп і найкращі дружини, що займатимуть в шести підгрупах другі місця. Дальші дві дружини, які займуть другі місця в підгрупах, відбудуть між собою вирішальні змагання, переможець яких заквалiфікується до фінального турніру.

Подав О. Твардовський

ДЕЛЕҐАЦІЯ...

(Закінчення зі стор. 1)

рази і сягне до 3-ох більйонів дол. Є перспективи співпраці в машинобудівній та аерокосмічній галузях.

Під час пресової конференції Міністер закордонних справ Китаю Шень Гофан нагадав, що як країна-член ядерного клюбу, Китай ще в грудні минулого року надав Україні гарантії безпеки і нині підтримує суверенітет, незалежність і територіяльну цілісність української держави. Що ж до України, то вона за словами Шень Гофана, підтримує китайську позицію щодо Тайваня.

У Міністерстві закордонних справ України відбулися переговори міністра закордонних справ України Геннадія Удовенка і начальника канцелярії Державної Ради КНР Лю Гуаціо з приводу підготовки конкретного механізму реалізації наданих Україні гарантій національної безпеки у зв'язку з приєднанням України до договору про нерозповсюдження ядерної зброї. Обговорено також шляхи взаємодії України і Китаю в рамках міжнародних організацій, активізації конструктивного діялогу на всіх рівнях, включаючи консультації між зовнішньополітичними відомствами обох країн.

Сторони заявили про своє неприйняття сепаратизму у будь-яких його формах і проявах, домовилися проводити регулярні політичні консультації з метою координації дій, у тому числі в рамках ООН.

Президентові України Л. Кучмі передано офіційне запрошення відвідати Китай ще до кінця цього року. Таке ж запрошення отримав міністер закордонних справ Г. Удовенко.

ПРАВООХОРОННІ органи Мехіко, при підтримці армії, у висліді облави заарештували Гектора Люїса Пальму, керівника наркомафії, відомої під назвою „Картель Сінаола". Після того, як бандити з ворогуючого клану застрілили його дружину і дітей, Г. Л. Пальма став особливо жорстоким і відчайдушним злочинцем. На його конті — понад 20 вбивств, в тому числі атентат на католицького кардинала Хуана Гезуза Окампа: „Картель Сінаола" доставляв тонни наркотиків з Колюмбії в ЗСА. Новий президент Мехіко Ернесто Седільо прийняв, під дипломатичним тиском Адміністрації ЗСА, програму посиленої боротьби з наркоторгівцями, оскільки від успіху цієї боротьби залежить покращення внутрішнього становища Мехіко.

Чи Ви знаєте, що УНСоюз уділяє своїм членам:

- Перші гіпотечні позички (мортгеджі) на купно власного дому
- На 1-3 родинні доми, де живе власник
- По доступних відсотках

Або, може Ви думаєте перефінансувати існуючу позичку.

Щоб довідатись більше про гіпотечні позички просимо Вас телефонувати на число:

(201) 451-2200 або
1 (800) 253-9862 (поза Н. Дж.)

Анна Сірка

ЯК ПРОВАДИТИ БІЗНЕС З АМЕРИКАНЦЯМИ І КАНАДЦЯМИ

Що необхідно знати, щоб мати успіх у світі зарубіжного бізнесу

Київ: Кобза, 1994. -- 360 с.

Ціна 15 дол. + 2.50 дол. за пересилку.

Мешканців Ню Джерзі просимо додати 6% податку.

SVOBODA BOOKSTORE
30 Montgomery Street,
Jersey City, NJ 07302